

Прекрасна людина

...Аміль! Під тою тополею хтось дуба дав. Не помер. Не почив у Бозі. Убили, суки, тільки тополя бачила. Не свідчила. Трусила-ся, хитала гілками — а я до чого?! Чужа рука не чула, прикрутила до живого стовбура жалобне ярмо мертвих квітів. Скручені вінком — буйні-червоні — звеселяють похоронну листопадову чорноту тополиної алеї на бульварі Шевченка. Аміль.

Макс би нізащо не звернув уваги на траурний знак — сотні по всьому Києву. Мчав повз ту тополю на таксі планиду справами підправляти, хоч діла ніяк не вигорало — тільки метушня і прикрощі... Кинув оком ліворуч: за чавунною огорожею під деревиною, під вінком-німбом малою віхою скніла руда, як щира радість, тендітна дівчина у чорному до п'ят. Тримала в руках картонку, що на ній три слова.

Не встиг прочитати. Таксист — на праву смугу. Швидкість штрафна... Озирнувся, хоч і розумів: побачить тільки спину дівчини. Та вона раптом повернулася вслід таксі з тою картонкою, наче б ті три слова не всім — тільки Максіві. А далеченько від'їхали... Не розібрати...

— Повертаємо, прошу! — чемний, хоч убий.

— Куди? — здивувався таксист.

А Макс і сам у першу мить не усвідомив, чого сіпнувся.

— До Бессарабки і знову на бульвар Шевченка! — поспіхом. Голову викрутив.

І паніка... А раптом то Люба? Адже ж... Коси руді... І оце все б'їй до п'ят, хоч чорне, хоч біле... Серце сполошилося, заквактало перелякано, наче від тих кіс ромашкою війнуло і голова обертом. Та як же він одразу не втямив — то Люба!

Перед очима, хоч кулаком їх три, куций контент короткого яскравого кохання: дурнувате знайомство, трепетні зустрічі, «ти у мене перший... і єдиний», червнева чорна ніч — мчали набережною у бік Печерських пагорбів, зупинилися біля пішохідного мосту, Люба гайнула на міст, подерлася на огорожу і раптом упала у Дніпро.

...Все! Більше не бачив Люби.

Жива? Потонула? Щезла. Залишила порожнечу в Максовому серці. І за мить її вщент заповнили шалені несамовиті чутки і домисли. Хтось бачив Любу під ранок, хтось клявся, що рухалася човном у бік Десни, хтось дорікав тяжкими звинуваченнями: чому не кинувся за дівчиною в річку?! Хтось переказував — чекай, повернеться...

А пропадять ви... П'ять місяців сплигло, а жах і досі виїдав до кісток: де ти є, Любо?..

А вона... Отак просто?! Стоїть собі під голою тополею, і діла їй нема, що змордувався геть... Та що ж це?!

Таксі зробило дурне коло і знову вилетіло на бульвар...

— Тихо їдьмо. По лівій...

Витягнув шию, вдивлявся у тополь — ще здалеку майоріла квітковим горем на стовбурі. А Люба де? Зникла. Тільки німб...

— Та що ж ти знову...

Вискочив із автівки, роззирнувся. Неподалік дебела тітка у помаранчевій безрукавці довгим дрючком із металевим го-стрячком на кінці методично збирає недопалки у чорний целофановий мішок.

— Перепрошую... Дівчина щойно тут була... Де ділася?

— Певно, пішла...

— А чому вона тут... стояла?

— Не знаю... Мене на цю ділянку тиждень тому перевели.

Оце тиждень її тут і бачу. Постоїть-постоїть собі і йде.

— А картонку тримає... Що на ній написано?

— Хтозна! Я біля неї не крутилася. Я отаких дурнувятих не люблю... Чого ото тирлуватися день у день? Діла нема, чи що?..

Яке паскудство!

Зиркнув на тітку дикувато, як божевільний, що йому лікарі лоботомією пригрозили, на автопілоті — геть. Косував на перехожих: голий! Усі бачать! Тополиною алеєю — до Леніна. Під монументом зграйка пенсіонерів у шахи під «Марш слов'янки» рубається. Вони з Любою теж... у шахи грали.

Спустився у підземний перехід, вискочив біля Бессарабки і не згадав, що за десять кроків власна розкішна квартира у пафосній новобудові.

Куди там — до Майдану. На Європейську... Звідти до Поштової, і тільки коли на Сагайдачного наштовхнувся на сивого дідуся — «Юначе! Це я сліпий, а у вас же очі є?!» — врешті отямився. Зупинився. Застиг при стіні. Дощ...

— Яке паскудство... — прошепотів спустошено.

Підняв комір куртки. До Контрактової повільно...

Тоненький дівочий силует під чорною тополею. Так ти жива, Любо! А я п'ять місяців — ні сном ні духом! Чекаю, як той йолоп. Усе покинув, поселився у злиденній орендованій норі на Костянтинівській, де ти жила... Де всі твої речі, книжки і досі... А поряд не ти — твій товариш Гоцик, що у нього й імені немає! А ти жива... Чому ж не прийшла? Не відпустила... Чекати важко, Любо. Тижні збиваються у місяці — другий, третій... Наївний оптимізм задихається під тушею важкого роздратування: допоки ще?! Після безглузких днів провалений диван розкриває обійми з байдужістю старої шльондри, та засинати страшно. Бо щоначі ти припливаєш у мої сни, Любо. З водою. Вона летиться сльозами з твоїх очей, дощем з неба чи просто з крана, заповнює увесь простір, лишає острівець суходолу під моїми ногами... Ти безпорадно борсаєшся у хвилях, Любо, ковтаєш воду, і сотні невидимих заповзятих спостерігачів горлають мені, оглухнути можна: «Стрибай! Стрибай же...» А я... Я не можу! Прошу себе щовечора, перш ніж заплющити очі: «Ну, хоч сьогодні, Максе!» Та ранок вмикає свідомість, і я розумію — знову... не змір!

Дощ — за комір: шукай даху. Макс повернув до Флорівського монастиря, щоби не йти на Костянтинівську. Стояв навпроти храму, хитав хрести поглядом: ну? І що?! Бог не виказав оперативних рятівних дій. Не розкрив парасолі над змоклим Максом, не зігрів задубілі долоні. І щоби холодний відчай не учепився у горло, Макс посунув до «Кофе-хаусу»...

Чорнява дівчинка-офіціантка зазирнула в очі.

— Як завжди?.. — усміхнулася переможно. Вона тільки-но виматюкала двох колег, що спробували поперед неї обслужити симпатичного сумного хлопця з такими пронизливими очима, що хоч на сповідь до нього, та чорнява ще пам'ятала, як влітку хлопець приходив сюди з рудою дівчиною і завжди залишав на «чай» набагато більше за інших відвідувачів. І такого віддати?

— Пам'ятаєте мене?

— Чорний чай. І «Парламент»...

— Так. Прошу... — Макс проводжав очима чорняву офіціантку. На барній стійці — шахівниця. Мат? «Чому тут не працюють цілодобово?..» — подумав тоскно.

На Костянтинівську під ніч приваландався. Гоцик уже встиг скачати курсову з Інтернету, зжерти останні три сосиски і залишки вчорашньої холодної гречки і тепер рубався у компі в останню версію «Сталевого Алхіміка». Класна гра...

Ні «привіт», ні «як воно?». Зиркнув на Макса, кивнув, втупився у монітор.

Макс почервонів: відсутність слів скидалася на ляпас. Пішов до вікна, глянув на чорну-мокру вулицю, наче не звідти припхався. І так стояв, поки за спиною не почув матюки роздратованого Гоцика. «Знову Алхіміку програв...» — подумав.

— Бачив її сьогодні, — видушив глухо. — Мітингувала на бульварі Шевченка... З якимось плакатиком у руках...

Розмова давно назріла. Проривалася випадковими фразами, несподіваним роздратуванням, невтішним спогадами. Хлопці старанно гасили раптові спалахи вимученої відвертості, притишували серця до ледь помітного вночі останнього дихаючого вуглика давно покинутого вогнища, ніби отут, у прихистку на

Костянтинівській, де ще так недавно сміялася і плакала Люба, говорити про неї — суцільне жалюгідне соромисько, що гіршого й уявити неможливо... І ото вони б тут один перед одним ганьбилися?..

Та розмова рвалася назовні.

Гоцик зиркнув на Макса похмуро.

— То не Люба, — сказав.

Замок. Скривився, наче жили тягнуть.

— Потонула... — додав немилосердно.

Макс вишкірився люто, обернувся до Гоцика... Вигукнув, наче усі навкруги поглухли.

— Бачив її!

— Помилився...

— Сам помиляєшся! Вона тут! Поряд. Нікуди не від'їжджала! І повертатися не збирається! — задихнувся, замок, опустив голову. — Одного не втямлю... Навіщо? Навіщо обіцяла повернутися... Просила свою матір, аби та переказала нам — чекайте...

Гоцик зітхнув із прикрістю.

— Нічого Любина матінка нам не переказувала. То я збрехав... Люблю прибрехати...

Упав на диван. Пику скривив.

— Йди вже геть, Максе... — буркнув врешті. — Смикаєшся усе, місця собі не знайдеш... — замок, запалив «Прилуки», очі у стелю. — Ну, спробував пожити, як усі люди... Ну, не вишло... То таке... Пережуєш... Бабла вистачить...

Макс не проковтнув. Спробував. Виховання змушувало. Та образа застрягла у горлі, полізла на язик...

— За цю діру, до речі, я плачу! — мовив зверхньо.

— Точно, чувак... — Гоцик підвівся. Недопалок у підлогу — вмри! Дістав із шафи дорожню сумку, повкидав штани-футболки, пішов до дверей. — Прощавай...

Макс так здивувався, ніби побачив, як Люба з мосту летить на біс.

— Ти здурів? Ніч...

— А пофіг! Давно хотів... Мені тут стіни плечі дряпають...

— Та стій, куди?! Що за звичка: плюнув і гайда...